

Föreläsning om hedersförtryck 15/9-2017 Sara Mohammad från GAPF, Glöm aldrig Pela och Fadime, föreläste

Sara Mohammad började med att spela upp Fadimes tal i Riksdagen som hon höll två månader innan hon dödades av sin pappa i januari 2001. Talet går att hitta på Youtube.

Vidare berättade Sara Mohammad om sin egen uppväxt och hennes liv i en familj där hedersförtryck förekom.

Med förtryckande uppfostran tar man ifrån flickorna deras förmåga att tala, tänka och agera själva. Föräldrarna vet alltid bäst. Lydnad i dessa familjer är viktigt. Även om pojkar också utsätts för hedersförtryck är det mer vanligt bland flickor.

Barnäktenskap/tidiga äktenskap är en gammal kontrollmekanism för att upprätthålla oskulds- eller jungfruidealet. Heder är en tungbörda men den måste bäras. Denna börda är flickornas sexualitet. Ju tidigare de gifts bort desto lättare börda för fadern och bröderna att bära. Ansvaret överförs till hennes make. De ska giftas bort innan de hinner förälska sig i "fel" person. Heder är viktigare än allt annat och det är överordnade värdet bland grupper som praktiserar hedersnormer. Det innebär att mannen/män är beredda att gå hur långt som helst för att upprätthålla och återupprätta sin heder. Våldet är socialt sanktionerat. Det är inte ovanligt att mamman är med i detta. Det är mammans uppgift att fostra flickorna till lydiga flickor och har de skadat hedern har hon misslyckats med sin uppgift som mor. Gärningsmannen/männen betraktas ofta som hjältar efter misshandel eller mord på flickan. En man utan heder ses och ser sig som levande död och ingen man med heder vill ses och se sig som levande död. Man tar hellre livet av flickan då. Vad kollektivet vill, tänker och tycker är normen i dessa kulturer. Flickan måste hela tiden se sig och konstant tänka på sitt rykte. Skadar hon ryktet vet hon vad som väntar.

Sara Mohammad berättade också om det "balkongflickor" det brukar stå om i tidningarna. Det är flickor som försöker bryta sig från familjens förtryck och hellre än att leva efter det begår de självmord och inte alls ovanligt blir nerknuffade

Sara tog upp de signaler som skolan eller socialtjänsten ska uppmärksamma vid misstanke om hedersförtryck. Det kan vara att flickan måste gå hem direkt efter skolan. Hon får inte ha några fritidsaktiviteter. Hon förbjuds att delta i aktiviteter där det motsatta könet deltar. Hon får inte vara med vid praoperioder i skolan, inte söka vissa jobb där det kan förekomma att hon är ensam i samma rum som en manlig kollega.

Socialtjänsten måste våga fråga! Inte i närvaro av föräldrar eller annan manlig släkting om utan när den unge är ensam med tjänsteman. Våga fråga och våga agera mot hedersförtryck var Saras råd.

Enligt GAPF, lever cirka 70 000 unga mellan 16-25 år i Sverige i en hedersproblematik

8500 av dessa är rädda för att bli bortgifta mot sin vilja.

Hur man kan få bukt med denna problematik frågade Sara Mohammad?

Hon och GAPF vill att man synliggör målgrupperna var för sig. Kartlägger situationen för målgruppen. Uppdaterar handlingsplaner, samordnare och samverkansgrupper.

Läkare måste sluta skriva ut oskuldskontroller och skolan måste sluta acceptera att en del flickor inte får delta i skolundervisningen utifrån föräldrarnas vilja om hedersnormen. Skolplikt råder i Sverige. Deltar vården, skolan och socialtjänsten i upprätthållande av dessa värderingar sviker man den utsatte. Samma lagar och regler i Sverige ska gälla alla oavsett var man kommer från.

Organisera och använda befintlig kompetens inom verksamheten.

Placera barn hos familjer med rätta värderingar. Lägg fokus på barnperspektivet inte familjeperspektivet.

Stöd till utsatta – förstärkande samtalsmetodik.

Lagar ska implementeras. Barnäktenskapslagen. Är den underåriga flickan gift med mannen när hon kommer till Sverige ska hon ändå inte placeras hos honom. Göra det straffbart att "åka hem" på sommaren för att könsstympa eller tvinga den unge till bortgifte.

Kontinuerliga utbildningsinsatser för personal inom, vård, skola, omsorg och socialtjänst.

Sara Mohammad avslutade med att säga att hon vill se ett samhälle fritt från hedersrelaterat liv, våld och mord.

Sureyya Kurdi